

Методика формування іншомовної компетентності у техніці читання

У статті розглядаються питання, що стосуються загальної характеристики іншомовної компетентності у техніці читання, цілей її формування в учнів початкової, основної і старшої школи, обґрунтовано етапи формування компетентності у техніці читання, вправи і завдання для її формування, засоби формування компетентності у техніці читання і контроль рівня її сформованості.

Ключові слова: іншомовна компетентність у техніці читання, навички і знання, мовна усвідомленість, етапи, вправи, засоби, контроль.

Борецькая А.Э. Методика формирования иноязычной компетентности в технике чтения

В статье рассматривается проблема формирования иноязычной компетентности в технике чтения, освещаются вопросы, касающиеся общей характеристики иноязычной компетентности в технике чтения, целей ее формирования у учеников средних учебных заведений, этапов формирования иноязычной компетентности в технике чтения, средств ее формирования и контроля.

Ключевые слова: иноязычная компетентность в технике чтения, навыки и знания, языковая осознанность, этапы, упражнения, средства, контроль.

Boretska G. Formation of Competence in Foreign Languages Technique of Reading

This article is devoted to the problem of the formation of competence in foreign languages technique of reading; the general characteristics of competence in foreign languages technique of reading are given; the aims of the competence in foreign languages technique of reading are defined; examples of exercises, characteristics of means and the issue of the assessment of the competence in foreign languages technique of reading are described.

Key words: competence in foreign languages technique of reading, language awareness, stages, exercises, means, assessment of the competence in foreign languages technique of reading.

Актуальність проблеми формування іншомовної компетентності у техніці читання зумовлюється необхідністю розгляду питання у контексті компетентнісного підходу, що уможливує узгодження проблеми з іншими мовними компетентностями — складниками іншомовної комунікативної компетентності, формування якої є метою навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах. Попри той факт, що методикою формування іншомовної компетентності у техніці читання займалися багато вчених (З.І.Кличникова, М.З.Біболетова, Й.М.Берман, В.М.Плахотник, К.І.Онищенко, О.Б.Бігич, М.В.Денисенко), проблема не може вважатися остаточно вирішеною, оскільки потребують уточнення характеристики іншомовної

компетентності у техніці читання, цілі її формування в учнів загальноосвітньої середньої школи, етапи формування компетентності у техніці читання. Отже, **метою** статті є: розглянути загальну характеристику іншомовної компетентності у техніці читання, цілі її формування в учнів початкової, основної і старшої школи; навести приклади вправ і завдань; описати засоби формування компетентності у техніці читання і контроль рівня її сформованості.

Загальна характеристика компетентності у техніці читання

Компетентність у техніці читання (КТЧ) — це здатність людини до сприймання і коректного артикуляційного та інтонаційного декодування графічних знаків і письмових повідомлень, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок, знань та усвідомленості особливостей техніки читання (ТЧ) іноземною мовою. КТЧ включає **знання** того, як озвучуються букви і буквосполучення, читаються слова, сприймаються діакритичні та пунктуаційні знаки у виучуваній ІМ, читаються тексти з дотриманням відповідної інтонації та швидкості читання, а також **навички** швидко сприймати графічні образи слів та точно співвідносити їх з відповідними звуковими образами та зі значеннями слів. **Усвідомленість** у ТЧ — це здатність того, хто оволодіває ІМ, розмірковувати над процесами формування своєї ТЧ та оволодівати читанням, конструюючи систему власних читацьких знань; свідомо розпізнавати й озвучувати графічні одиниці; аналізувати власне читання і робити відповідні висновки, наприклад, приймати рішення щодо наявності грубих порушень правильності читання, аналізувати їх причини, застосовувати за допомогою вчителя ефективні шляхи подолання.

Загальновідомо, що навчання читання рідною мовою починається тоді, коли у дитини вже сформувалися вміння усного мовлення. Читання, таким чином, перетворюється у процес впізнавання знайомих з усного мовлення слів, які закодовані графічними знаками, і початком формування навичок читання вважається той момент, коли дитина вперше усвідомила зв'язок голосної та приголосної літер і вимовила перший склад, знаючи конфігурацію літери та її звукову відповідність. Об'єднавши усі склади у слові, озвучивши їх та упізнавши значення озвученого слова, дитина раз і назавжди подолала головну перешкоду процесу читання, зробила для себе "відкриття" — як саме читати.

У процесі навчання техніки читання іноземною мовою здійснюється перенос частини сформованих

навичок читання рідною мовою у сферу іноземної мови. Це полегшує оволодіння іншомовною буквено-звуковою символікою та іншими навичками читання.

Зважаючи на тісний зв'язок читання з письмом (оби-два види мовленнєвої діяльності відносяться до писемного мовлення, а їх матеріальною основою є система закодованих знаків у вигляді тексту), навчання ТЧ здійснюється паралельно з навчанням техніки письма (ТП). Однак у процесі читання відбувається декодування думки шляхом встановлення графемно-фонемних та смислових відповідностей, а у процесі письма — кодування думки.

Для формування КТЧ іноземною мовою застосовують **такі методи:**

- алфавітний;
- звуковий (фонетичний);
- метод цілих слів/речень/тексту;
- звуковий аналітико-синтетичний метод;
- метод навчання ТЧ в опорі на ключові слова та правила читання.

Алфавітний метод (або метод читання по складах) навчання ТЧ базується на запам'ятовуванні алфавітних назв літер. Проте далеко не завжди можна прочитати слово, навіть знаючи алфавітні назви усіх літер.

Метод навчання цілих слів полягає у впізнаванні учнями цілісного образу слова. Використання методу сприяє запам'ятовуванню учнями великої кількості графічних образів слів. Недоліком використання цього методу є те, що учні не навчаються співвідносити букви і звуки і, в результаті, стикаються з труднощами при читанні незнайомих слів.

У сучасній практиці навчання ТЧ іноземною мовою використовується переважно **фонетичний (звуковий) аналітико-синтетичний метод**, розроблений К. Д. Ушинським для навчання читання рідною мовою. Метод, що спрямований на запам'ятовування графемно-фонемних відповідностей, поєднує в собі аналіз матеріалу та його імітацію. Проте в деяких випадках застосовуються й інші методи: метод за правилами читання, за ключовими словами, метод цілих слів.

Найдоцільнішим вважається комбінування кількох методів, наприклад, звукового аналітико-синтетичного і методів навчання за правилами читання чи за ключовими словами.

Труднощі формування КТЧ

Процес формування КТЧ іноземною мовою ускладнюється певними труднощами, які зумовлені цілим рядом **об'єктивних і суб'єктивних факторів**.

Під **суб'єктивними факторами** маються на увазі властивості самого читця. Так, кмітливості учня, його вміння читати рідною мовою, розуміння теми тексту сприятиме оволодінню читанням уголос. При навчанні читання про себе важливу роль відіграють такі суб'єктивні фактори як вмотивованість читання, зорова чутливість, зорова пам'ять, ймовірне прогнозування, поле читання та увага читця.

Об'єктивні фактори формування компетентності у читанні іноземною мовою пов'язані з характером іншомовних текстів, що зумовлює наявність ряду труднощів: орфографічна та графічна системи; мовна форма тексту; зміст тексту; умови пред'явлення тексту тощо.

При формуванні КТЧ учитель насамперед повинен враховувати об'єктивні **труднощі орфографічної системи** виучуваної мови (особливо англійської), які склалися історично. Найбільш характерними з них є такі:

- кількісна неадекватність між буквами та звуками у слові, тобто між графічним і звуковим образом слова;
- різночитання однакових букв і буквосполучень:

Англ. pin-pine, cut-put, now-snow, sugar, his, vision;

Нім. ich, Buch, Chor, sprechen, Skizze, Suppe, Vater, Vase;

Франц. cravate-celle, gomme-geler, stable-vase;

Ісп. cinco, gigante;

- кількість букв алфавіту та кількість графем, які вони утворюють:

Англ. 26 букв дають 104 графем (*nice — light*);

Нім. 26 букв — більше 80 графем;

Ісп. 27 букв — 29 графем;

- наявність “німих” букв у словах:

Англ. kite, through, Wednesday;

Нім. wohnen, liegen, Saal

Франц. cerise, hublot;

Ісп. hoy, zanahoria;

- інші графічні труднощі:

а) наявність діакритичних знаків;

б) передача одного і того ж звука різними буквами і буквосполученнями:

Англ. [k] — cat, kitchen, school, question.

Франц. [F] — in, im, ain, aim, ein, en, em.

[j] — il, ill, i, i, y.

Нім. [S] — schreiben, sprechen.

Ісп. [k] — casa, queso, kilo.

Цей перелік технічних труднощів читання далеко не повний, його можна продовжити.

Усі труднощі іншомовних текстів учні мають подолати поступово: спочатку вони оволодівають ТЧ вголос, засвоюють специфіку букв алфавіту і мовний матеріал, виконують велику тренувальну роботу з техніки читання, отримуючи якомога більше навантаження на зоровий аналізатор; згодом переходять до читання мовчки, оволодіваючи прийомами власне читання як мовленнєвої діяльності.

Згідно з виділеними етапами формування навичок і вмінь читання до системи вправ для навчання читання включаються **три групи вправ:**

I група — вправи для формування навичок ТЧ;

II група — вправи для формування мовленнєвих навичок читання;

III група — вправи для розвитку вмінь читання.

Формування вмінь читання забезпечується у процесі багаторазового виконання учнями завдань одного і того ж типу. Завдання при цьому варіюються, мовний матеріал вправ змінюється, комбінується по-іншому, ускладнюється: ізольовані слова – словосполучення – речення – абзаци – тексти; збільшується швидкість виконання вправ і т. і.

У процесі навчання ТЧ слід враховувати такі явища як **мовна інтерференція** та **перенесення навички**. Мовна інтерференція – негативний вплив навичок ЧТ рідною мовою на формування аналогічних навичок іноземною (міжмовна інтерференція) або негативне перенесення раніше набутих навичок ТЧ іноземною мовою на нові (внутрішньомовна інтерференція). Перенесення навички – позитивний вплив навичок ТЧ рідною мовою на формування аналогічних навичок іноземною мовою або позитивне перенесення вже набутих навичок ТЧ іноземною мовою.

Цілі формування компетентності у техніці читання в учнів початкової, основної і старшої школи

В учнів початкової школи (ПШ) протягом першого року вивчення ІМ формується КТЧ.

У програмі з ІМ для загальноосвітніх навчальних закладів зазначено, що по закінченні 1-го класу учні повинні називати букви алфавіту, озвучувати засвоєні в усному мовленні слова, словосполучення.

На кінець 2-го класу учні повинні знати букви алфавіту; читати про себе та вголос і розуміти слова, словосполучення, речення, тексти, що містять мовний матеріал, засвоєний в усному мовленні. Обсяг матеріалу для читання у 2-му класі має включати не менше 100 друкованих знаків.

У 3-му класі продовжується робота з формування в учнів КТЧ і паралельно збільшується увага до навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. Так, за вимогами програми в кінці 3-го класу учні знають алфавіт та основні звуко-буквені зв'язки; читають уголос та про себе з повним розумінням короткі прості тексти, що містять мовний матеріал, засвоєний в усному мовленні; читають і розуміють нескладні короткі тексти, що містять мовний матеріал, засвоєний в усному мовленні; читають і розуміють нескладні короткі тексти, де значення незнайомих слів розкривається з опорою на ілюстративний матеріал. Мінімальний обсяг текстів для читання визначається у 150 друкованих знаків.

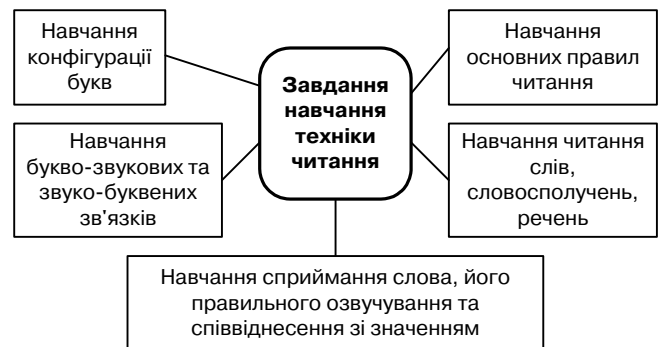
Вимоги програми до читання учнів 4–11 класів стосуються лише читання як виду мовленнєвої діяльності; до техніки читання вимоги відсутні. Проте, це не означає, що навички ТЧ вже сформовані і не потребують подальшої автоматизації. Робота з формування навичок ТЧ має продовжуватися і проводитися систематично. Слід лише пам'ятати про особливості формування КТЧ на кожному етапі навчання. Так, при формуванні КТЧ в учнів початкової школи (ПШ) слід широко використовувати наочність, ігрові вправи, часто змінювати

прийоми і віддавати перевагу хорovým та фронтальним формам роботи. В основній школі (ОШ) і старшій школі (СШ) робота з формування навичок у ТЧ триває і може мати форму, наприклад, ігрових вправ, змагань на кращого читача. Увага звертається не лише на правильність читання слів, але й на швидкість, темп, інтонацію.

Етапи формування компетентності у техніці читання

У початковій школі основною формою читання є **читання уголос**, на основі якого відбувається подальше навчання **читання про себе/мовчки**. Методисти (Рогова Г. В. та ін.) умовно виділяють два періоди в навчанні читання уголос – дотекстовий і текстовий. Мета дотекстового періоду – засвоєння первинної матерії, тобто графіки нової (іноземної) мови, оволодіння буквено-звуковими зв'язками, читання окремих слів, словосполучень, простих речень. Важливим завданням цього періоду є розвиток навичок правильного озвучування слів та інтонаційного оформлення речень з точки зору їх логічного членування. Читання уголос допомагає зміцнити вимовний аспект, який є спільним для всіх видів мовленнєвої діяльності. Отже, у методиці навчання іноземних мов і культур (ІМіК) пропонуються такі **завдання навчання техніки читання** (див.схему 1).

Схема 1

Завдання навчання читання зумовлюють наявність таких **етапів** оволодіння умінням читати ІМ:

- засвоєння конфігурації букв;
- засвоєння букво-звукових та звуко-буквених зв'язків;
- читання ізольованих слів;
- читання словосполучень;
- читання речень;
- читання груп речень;
- читання текстів.

На кожному з етапів виконуються відповідні вправи для навчання техніки читання. Підсистему вправ подано у таблиці 1.

На початку навчання ТЧ букви вводяться поступово – спочатку декілька приголосних та голосна, з якими можна скласти односкладові слова: *in, it, pin, pit, lid, mid, kid* і т.п. Засвоївши зв'язок буква-звук, учні самостійно читають слова уголос, виконують вправи на звуко-

Таблиця 1

Підсистема вправ для формування компетентності у техніці читання

Групи вправ	Мета	Вправи
1) група вправ на впізнавання та розрізнення графем;	Навчити учнів впізнавати й розрізняти графеми	Некомунікативні рецептивні вправи: <ul style="list-style-type: none"> ▪ на впізнавання ▪ на розрізнення ▪ на групування ▪ на розташування
2) група вправ на встановлення та реалізацію графемно-фонемних відповідностей	Навчити учнів встановлювати й реалізувати графемно-фонемні відповідності	Некомунікативні та умовно-комунікативні рецептивні й репродуктивні вправи: <ul style="list-style-type: none"> ▪ озвучування ▪ називання ▪ написання ▪ читання ізольованих слів ▪ читання словосполучень ▪ озвучування форми слова

буквений та буквено-звуковий аналіз, що сприяє зміцненню графемно-фонемних зв'язків при читанні.

Дотекстовий період читання у голос триває доти, доки учні читають окремі елементи тексту: слова, словосполучення і речення, не об'єднані ситуативно. Читання простих, але зв'язних текстів відбувається в текстовий період. Його мета — навчити учнів одночасно сприймати й розуміти зміст тексту, не відволікаючи уваги на технічний бік читання. Цей рівень досягається в результаті систематичної тренувальної роботи з текстом: читати можна навчитися лише шляхом читання.

Вправи і завдання для формування компетентності у техніці читання

Розглянемо вправи, які виконуються на дотекстовому періоді з метою формування КТЧ у голос. Оскільки вправи для формування КТЧ переважно призначені для учнів ПШ, доцільно надавати вправам ігрового характеру.

Наведемо приклади вправ, які групуються в залежності від їх цільового спрямування.

Вправи на розвиток графемно-фонемних зв'язків

- Озвучити пред'явлені вчителем букви.
- Прочитати букву в різних позиціях у слові.
- Вибрати названу букву з ряду даних.
- Визначити кількість букв і звуків у слові.
- Підібрати до малих букв великі (і навпаки), озвучити їх.
- Показати/написати букву, що відповідає вимовленому учителем звуку.
- Знайти і показати літеру, що відповідає вимовленому учителем звуку.
- З ряду слів вибрати ті, що починаються з даної букви.

Напр.: b — boy, day, bench, desk, bed, ball, doll, best, big, dig.

- Назвати слова з літерою ... на початку слова.
- Скласти вимовлене (чи швидко показане вчителем) слово з карток алфавіту (на дошці, парті).
- Визначити подібність і розходження в словах: is-ice, form-from, pen-pan, and-end, you-your, as-ask та ін.

Приклади вправ:

1. Допоможи кожному метелику знайти свою квіточку. З'єднай велику букву з малою. Розфарбуй малюнок. (Малюнок: метелики і квіти (по 3-5 шт.). На метеликах — маленькі букви **b, d, p**; на квітах — великі **B, D, P**).
2. Букви **J, V, Z, H** “заховалися” серед інших. Знайдіть їх та обведіть різними кольорами. Скільки разів зустрічається у рядку кожна з цих букв?

N U H T G P M Z V J Z A W N H V B U R D Z H N

Вправи з техніки читання ізольованих слів та словосполучень

- Визначити тип складу в даних словах (I, II, III, IV): pin, kite, girl, pine, park, bag, form.
- Підібрати малюнки до названих учителем слів.
- Згрупувати слова відповідно до типу складів.
- Змінюючи початкову літеру, утворити нові слова, напр.: make-take-..., прочитати їх.
- Прочитати пари слів, що відрізняються одним елементом: come-some, far-farm, farm-warm, take-make, yet-let, does-goes, ice-nice.
- Підібрати пари слів, що римуються: bad, dog, bus, come, cry, log, red, some, try, us, head, fog.
- Підібрати пари слів з голосними в різних позиціях: pin-pine, make-map, box-bone, pen-Pete, car-call-cat-care-air.
- Прочитати незнайомі слова за правилами читання.
- Підібрати до слів відповідні малюнки (і навпаки). Прочитати слова.
- Знайти вимовлене учителем слово серед ряду слів на картках.
- Використовуючи картки з літерами, скласти пари слів з однією і тією ж голосною у відкритому і закритому складі. Прочитати слова.
- Прочитати слова-іменники і підібрати до них відповідні прикметники (слова на картках або дві колонки слів на дошці).
- Прочитати про себе словосполучення і підібрати до них відповідні малюнки (напр.: a short ruler, a long pencil, a black box, a red flower і т. п.).
- Прочитати вголос ряд слів за ... секунд (орієнтовна швидкість — одне слово за секунду).
- Знайти “заховані” в оточенні інших літер слова і прочитати їх.
- Запам'ятати слова, які на картках швидко показує вчитель (3, 5, 7 слів), і відтворити їх якомога точніше вголос.
- Виконати тести множинного вибору, альтернативні, на групування та ін.

Приклади вправ:

1. Find eight colours in the word square.

W	O	L	L	E	Y	R
O	R	E	D	B	E	B
E	A	L	E	R	B	L
T	N	B	U	P	G	A
I	G	R	E	E	N	C
H	E	U	P	I	N	K
W	R	P	E	U	L	B

2. Find the “Odd One Out”

- 1) ambulance, fire engine, bicycle, police car
- 2) hospital, cinema, doctor, police station
- 3) bicycle, cyclist, driver, helmet
- 4) helmet, hospital, medicine, nurse
- 5) arrived, left, stopped, turned

Вправи на прогнозування форми слова

- Розшифрувати орфограми і прочитати одержані слова: bde, amp, ptael, ogd.
- Скласти слова з окремих букв.
- Прочитати слова з пропущеними буквами.
- Прочитати неповні слова.
- Прочитати незнайоме слово в опорі на правило/таблицю.
- Прочитати “розмиті” слова.
- Скласти слово з окремих частин (на картках).
- Прочитати речення, вставляючи у пропуски (або на місце малюнків) відповідні слова.

Приклади вправ:

1. Розв’яжіть головоломку. Хто зробить це першим?
glaf, asg, ats, prsse, lod, ackbl, elmon
2. Вода потрапила на список покупок та розмила слова. Віднови, що було написано.
Five lemons, two carrots, seven potatoes, four apples, ten sweets.

(Верхня половина тексту стерта)

Далі вправи ускладнюються. Учні переходять до читання речень, невеликих навчальних текстів. На цьому етапі виконуються вправи на розвиток навичок інтонаційного оформлення речень, їх синтагматичного членування. Використовуються знаки словесного наголосу, інтонації, меж синтагми, зв’язності читання словосполучень і т. і. Доцільно перед виконанням імітаційних вправ з читання речень, груп речень, текстів (за диктором або учителем) продемонструвати на дошці розмітку тексту/речення.

Вправи на розвиток навичок синтагматичного членування речень та їх інтонаційного оформлення

- Слухаючи диктора (вчителя), стежите по книжці і проговорюйте речення вголос.

- Слухаючи диктора (вчителя), стежите по книжці і показуйте жестом (рухом руки знизу вверх або зверху вниз) межі синтагми та інтонаційний тип фрази.
- Визначте тип речення (інтонації), поставте в ньому знаки словесного наголосу, поділіть на синтагми.
- Прочитайте речення (текст) уголос після попередньої фонетичної розмітки.
- Підготуйте вдома зразкове читання уголос (після попереднього опрацювання у класі).
- Підготуйтеся до конкурсу на кращого читача (матеріал для читання подається до конкурсу, учні готуються самостійно).
- Прочитайте речення, змінюючи логічний наголос у ньому.

Вправи на розширення поля читання та швидкості сприймання навчального тексту

- Прочитати текст/уривок тексту за певний час.
- Прочитати речення з поступово нарощуваними елементами: Напр.: Children go to school. Children go to school in the morning. Every day children go to school in the morning.
- Прочитати речення з карток, які демонструє вчитель у швидкому темпі.
- Прочитати текст і швидко знайти відповідь (інші факти) на запитання вчителя.
- Відновити “розмитий” текст.

Наступний етап роботи — читання текстів з метою одержання необхідної чи бажаної інформації, досягнення визначеного програмою рівня розуміння змісту текстів.

Одночасно з формуванням навичок у техніці читання учні набувають певних знань, які забезпечують розвиток усвідомленості особливостей техніки читання іноземною мовою.

Засоби формування компетентності у техніці читання

У процесі формування КТЧ велику роль відіграють **наочні посібники**, які інтенсифікують навчальний процес, створюють ефективні опори для удосконалення організації навчання: аудіозаписи, картки миттєвого пред’явлення (flash-cards), картки розрізного алфавіту, різноманітні картки зі словами різних типів складів, картки-блоки для складання речень та ін. У ПШ при вивченні алфавіту можна використовувати піктограми — спеціальні зображення, де перша літера стає частиною малюнка, який передає значення усього слова.

Доцільним та ефективним є використання навчальних комп’ютерних програм, спрямованих на навчання техніки читання, які не лише пропонують учням повторити літеру/слово і назвати їх, але й контролюють названі літери/слова, приймаючи лише правильний варіант. Найявність у таких програмах елементів анімації, ігор, пісень робить їх ефективним засобом для формування КТЧ.

Контроль рівня сформованості компетентності у техніці читання

Контроль КТЧ можна здійснювати за такими параметрами: 1) темп читання; 2) відповідність нормам наголосу; 3) дотримання норм паузації; 4) використання відповідних моделей інтонування; 5) розуміння прочитаного. Для здійснення контролю можуть бути використані вправи, запропоновані для формування КТЧ. А саме: ігрові вправи, тестові завдання, заповнення пропусків, читання на швидкість. В ОШ ігровими вправами можна поступитись, більше уваги звертатися на правила читання, інтонацію, швидкість. Слід лише зазначити, що смисловий аспект має завжди бути пріоритетним. Швидкість читання втрачає сенс без розуміння прочитаного.

Контрольні вправи перевіряє та оцінює вчитель за 12-бальною шкалою. У школах, де для учнів перших класів ПШ передбачені лише заохочувальні символи (сонечко, хмарка), «оцінювання» відбувається відповідно до результатів за допомогою таких символів. Особливість контролю рівня сформованості КТЧ полягає у тому, що переважно використовуються усні індивідуальні відповіді учнів. Тому вчителю заздалегідь слід подбати про те, чим буде займатися решта учнів (уважне слухання і виправлення помилок, виконання індивідуальних завдань).

Отже, у статті розглядаються питання загальної характеристики іншомовної компетентності у техніці читання, цілей її формування в учнів початкової, основної

і старшої школи, наводяться приклади вправ і завдань, описуються засоби формування компетентності у техніці читання і методи контролю рівня її сформованості. **Перспективи** подальших досліджень ми бачимо у створенні комплексів вправ для формування іншомовної компетентності у техніці читання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Колектив авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.:Ленвіт, 2002.-327 с.
2. Методика преподавания иностранных языков: общий курс: [учебное пособие] / отв. ред. А.М.Шамов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: АСТ: АСТ МОСКВА: Восток – Запад, 2008. – 253, [3] с.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / Л.С.Панова, І.Ф.Андійко, С.В.Тезікова та ін. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 328 с. (Серія «Альма-матір»).
4. Бігич О.Б. Вправи з навчання техніки читання та письма англійською мовою на початковому ступені. – К.: Ленвіт, 2000. – 64 с. “Бібліотечка журнал “Іноземні мови”, вип. 1/2000.
5. Денисенко М. Rightstart. Завдання для навчання техніки читання англійською мовою у початковій школі (другий рік навчання). – К.: Ленвіт, 2001. – 64 с. “Бібліотечка журналу “Іноземні мови”, вип. 4/2001.

Отримано 20.01.12

Have students read short selected passages aloud. These might include the class rules or procedures or a few sentences from a text. As students respond, take note of accuracy in reading and recognizing polysyllabic words. Do they read each word haltingly? Do they sound out words that should already be in their sight-word vocabulary? Do they volunteer to read aloud or do they need encouragement before doing so? Do they articulate satisfactorily or do they seem to have a

Reading Aloud

speech problem? Your observations will help you assess your students' willingness to participate in class and the calibre of their word attack and word recognition skills.

If the majority of your class demonstrates word attack and word recognition skills at grade level, you can plan your reading lessons accordingly. If not, you must plan your initial lessons using reading materials written at a lower level and make more thorough assessments of your students' reading skills in the near future.

When using reading aloud as an informal assessment technique, avoid pressuring students to read

orally. Some students are self-conscious about performing in front of the class, and putting them on the spot may embarrass them. It is better to tell your students you are going to call on them to answer at random, and permit those who don't wish to participate to decline politely. This technique gently prods those who are just a little shy and yet affords those really anxious about performing in front of the class a chance to save face.

Your observations will help you assess your students' willingness to participate in class and the calibre of their word attack and word recognition skills.

Bender Y. THE NEW TEACHER'S HANDBOOK : Practical Strategies & Techniques for Success in the Classroom From Kindergarten through High School / Yvonne Bender. – Chicago : Nomad Press, 2004 . – P. 38.